

356

Besluit van 26 juni 1986, houdende wijziging van het Besluit gewetensbezwaren militaire dienst

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 24 april 1986, Nr. WJA/86/127, gedaan mede namens Onze Minister van Justitie;

Gelet op hoofdstuk V en artikel 57, eerste lid, van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst (Stb. 1980, 6);

De Raad van State gehoord (advies van 26 mei 1986, nr. W12.86.0217);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 19 juni 1986, nr. WJA/86/156, uitgebracht mede namens Onze Minister van Justitie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit gewetensbezwaren militaire dienst (Stb. 1980, 5)¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 43 vervallen het cijfer 1 voor het eerste lid en het tweede lid.

B

Hoofdstuk VII wordt vervangen door:

HOOFDSTUK VII

Tuchtrechtelijke bepalingen

Artikel 46

Voor de toepassing van artikel 31 van de wet wordt onder zakgeld verstaan het zakgeld na aftrek van de loonbelasting en de premies ingevolge de Algemene Ouderdomswet (Stb. 1985, 181) en de Algemene Weduwen- en Wezenwet (Stb. 1965, 429).

Artikel 47

De termijn genoemd in artikel 32, eerste lid, van de wet vangt aan op de dag waarop de uitnodiging om zich te verantwoorden aan de tewerkgestelde wordt uitgereikt dan wel, indien deze uitnodiging niet in persoon aan de tewerkgestelde wordt uitgereikt, op de dag volgende op die waarop de uitnodiging aan de tewerkgestelde werd verzonden.

Artikel 48

Een verzoek als bedoeld in artikel 32, tweede lid, van de wet kan slechts binnen de in het eerste lid van dat artikel genoemde termijn worden ingediend. Het verzoek wordt gericht tot de strafoplegger.

Artikel 49

In een geval als bedoeld in artikel 37, vierde lid, van de wet vindt herstel van het door de gestrafte geleden nadeel plaats door toekenning van een door de rechtbank te bepalen, en door Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid uit te keren, schadevergoeding. Bij het bepalen van de schadevergoeding neemt de rechtbank in aanmerking het bedrag van het inkomen dat de gestrafte over de periode waarin hij ten onrechte vervangende dienst heeft verricht heeft gederfd of zich redelijkerwijze had kunnen verwerven, verminderd met het bedrag van het zakgeld dat hij over die periode heeft ontvangen. De rechtbank kan, indien de redelijkheid dit vordert, een afwijkende schadevergoeding vaststellen.

Artikel 50

1. Het niet tot de rechterlijke macht behorende lid van de kamer van de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage, bedoeld in artikel 33, tweede lid, van de wet, alsmede diens plaatsvervangers leggen, alvorens in bediening te treden, in handen van de president de eed of belofte af volgens de formule vastgesteld in artikel 29 van de Wet op de rechterlijke organisatie, met dien verstande dat in de laatste zin daarvan het woord «rechterlijke» achterwege blijft.

2. Van het afleggen van de eed of belofte wordt een verklaring opge maakt die aan de beëdigde ter hand wordt gesteld. Een gewaarmerkt afschrift wordt aan Onze Minister van Justitie gezonden.

Artikel 51

De getuigen en deskundigen die verschijnen ter terechtzitting van de in artikel 33, tweede lid, van de wet bedoelde kamer worden beëdigd overeenkomstig het bepaalde in artikel 284, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering.

C

In de artikelen 22, 23, 25, eerste, tweede en derde lid, 26, eerste lid, 28, 29, 30, derde lid, onder c, 31, eerste lid, 32, derde, vierde, vijfde en zesde lid, 35, 36, derde lid, 37, 39, 40, eerste en tweede lid, 41, 42 en 59, worden de woorden «Onze Minister van Sociale Zaken» vervangen door: Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

ARTIKEL II

De wet van 7 november 1985 tot wijziging van de tuchtrechtelijke en strafbepalingen in de Wet gewetensbezwaren militaire dienst (Stb. 1985, 647) alsmede dit besluit treden in werking met ingang van 1 juli 1986.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 31 juli 1985, Stb. 458.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 26 juni 1986

Beatrix

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. de Koning

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Uitgegeven de *zevenentwintigste* juni 1986

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

De wet van 7 november 1985 (Stb. 647) houdende wijziging van de tuchtrechtelijke en strafbepalingen in de Wet gewetensbezwaren militaire dienst bevat ingrijpende veranderingen ten aanzien van het voor tewerkgestelde erkende gewetensbezwaarden militaire dienst geldende tuchtrecht. Het onderhavige besluit bevat nadere regelen ter uitvoering van het bij die wet bepaalde.

Dit besluit is getoetst aan de aanwijzingen inzake terughoudendheid met regelgeving en ontmoet uit dat oogpunt geen bezwaren.

Artikelen

Artikel I

Onderdeel A

In artikel 43, tweede lid, van het Besluit gewetensbezwaren militaire dienst is, zakelijk weergegeven, bepaald dat voor de vaststelling van het maximumbedrag van de tuchtstraf inhouding van zakgeld, alsmede voor de vaststelling van het maximaal per maand inhoudbare bedrag, onder «zakgeld» het aan de tewerkgestelde netto toekomende bedrag moet worden verstaan.

Deze bepaling was opgenomen in hoofdstuk VI van genoemd besluit (Financiële bepalingen); het betreft hier evenwel een regel die alleen van belang is in verband met het tuchtrecht.

Van de gelegenheid is dan ook gebruik gemaakt om de bepaling van artikel 43, tweede lid, over te brengen naar hoofdstuk VII (Tuchtrechtelijke bepalingen). (Vide onder B, artikel 46).

Onderdeel B

In verband met het feit dat geen der bepalingen van hoofdstuk VII kan worden gehandhaafd wordt een nieuw hoofdstuk VII vastgesteld.

Artikel 47

In het nieuwe artikel 32, eerste lid, van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst wordt bepaald dat geen straf wordt opgelegd, of het voorwaardelijke karakter van een opgelegde straf herroepen, dan nadat de tewerkgestelde in de gelegenheid is gesteld om zich schriftelijk binnen zes maal vierentwintig uur te verantwoorden. Uit deze bepaling volgt dat de genoemde termijn eerst aanvangt nadat de tewerkgestelde kennis heeft gekregen of kennis had kunnen krijgen van het feit dat hij verdacht wordt van een tuchtrechtelijk vergrijp. In het algemeen zal het moment waarop de tewerkgestelde van dat feit in kennis wordt gesteld nauwkeurig te bepalen zijn omdat in beginsel de uitnodiging om zich te verantwoorden door het hoofd van de dienst of instelling waarbij de tewerkstelling plaatsvindt aan de tewerkgestelde persoonlijk wordt uitgereikt. Artikel 47 bepaalt dan ook dat in die gevallen de verantwoordingstermijn bij de uitreiking aanvangt. Kan de uitnodiging om zich te verantwoorden niet aan de tewerkgestelde worden uitgereikt, dan wordt deze naar het woonadres van de tewerkgestelde gezonden. In die gevallen wordt de tewerkgestelde geacht van het hem tenlastegelegde kennis genomen te hebben op de dag volgende op die waarop de uitnodiging om zich te verantwoorden is verzonden; op die dag vangt dan ook de verantwoordingstermijn aan. Hier is de verzenddatum gekozen, zulks in tegenstelling

tot hetgeen in het nieuwe artikel 33, eerste lid, van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst is bepaald ten aanzien van de beroepstermijn, waarvoor de onvangstdatum geldt. De reden daarvoor is dat voor de strafoplegger geen onzekerheid mag bestaan omtrent het tijdstip waarop hij omtrent de strafoplegging een beslissing kan nemen.

Artikel 48

Gebruikmaking van het in artikel 32, tweede lid, van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst opgenomen recht om op de schriftelijk gegeven verantwoording van het tenlastegelegde tuchtrechtelijke vergrijp een mondelinge toelichting te geven, heeft uiteraard slechts zin vóór de beslissing van de strafoplegger.

Het verzoek om in de gelegenheid te worden gesteld om mondeling toelichting te geven dient dan ook te worden ingediend op een zodanig tijdstip dat nog geen beslissing omtrent strafoplegging kan zijn genomen. Aan de andere kant vereist een adequaat tuchtrecht dat de strafoplegger zo snel mogelijk na ontvangst van de schriftelijke verantwoording de zaak kan afdoen.

Met het oog hierop wordt in artikel 48 bepaald dat het verzoek om in de gelegenheid te worden gesteld een mondelinge toelichting te geven ingediend moet worden binnen de in het eerste lid van artikel 32 van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst gestelde verantwoordingstermijn. Het ligt in de rede dat een dergelijk verzoek kan worden gedaan door middel van een daartoe strekkende aantekening op de schriftelijke verantwoording, doch een vorm is niet voorgeschreven.

Artikel 49

Dit artikel geeft ter uitvoering van artikel 37, vierde lid, van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst aan, op welke wijze het door de gestrafte geleden nadeel moet worden vergoed indien de rechtbank, oordelend in beroep, een reeds geheel of gedeeltelijk ten uitvoer gelegde straf van verlenging van de vervangende dienst geheel of gedeeltelijk vernietigt. Voorop staat toekenning van een schadevergoeding ter hoogte van het verschil tussen het «gemiste» normale arbeidsinkomen en het over de periode van ten onrechte ondergane verlenging van de vervangende dienst ontvangen zakgeld. Het ligt in de rede hierbij uit te gaan van de netto-bedragen. Overigens kan de rechtbank, indien gezien de omstandigheden van het concrete geval de redelijkheid zulks vordert, een afwijkende schadevergoeding toekennen.

Artikelen 50 en 51

Artikel 50 regelt de beëdiging van het niet tot de rechterlijke macht behorende lid van de bijzondere rechtbankkamer en diens plaatsvervangers. Artikel 51 voorziet in de beëdiging van getuigen en deskundigen. Dergelijke bepalingen vinden als regel een plaats in een afzonderlijk meer omvattend reglement voor de desbetreffende kamer. In het onderhavige geval was het evenwel niet nodig meer te regelen dan de bedoelde beëdiging, om welke reden van een afzonderlijk reglement voor de kamer is afgezien en voor een regeling in dit besluit is gekozen.

Onderdeel C

Dit onderdeel strekt tot aanpassing van het Besluit gewetensbezwaren militaire dienst aan de huidige naamgeving van het ministerie van de eerste ondergetekende.

Artikel II

Tegelijk met de inwerkingtreding van de wet van 7 november 1985 en dit besluit zullen nog enkele andere uitvoeringsmaatregelen van kracht worden.

Daarbij gaat het om de instelling van de bijzondere rechtbankkamer bedoeld in het nieuwe artikel 33 van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst alsmede de benoeming daarin van het niet tot de rechterlijke macht behorende lid. Voorts dient op grond van artikel 30 van genoemde wet een strafoplegger te worden aangewezen.

Tenslotte zijn nog enkele wijzigingen van de Beschikking gewetensbezwaren militaire dienst (Stcrt. 1978, 38) noodzakelijk.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. de Koning

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes